

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 36 кор.
 на пів року . . . 18 кор.
 на чверть року . . . 5 кор.
 за місяць . . . 1-70 кор.

За границю:

цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милоста і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — 8 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що для
 крім неділь і руских свят
 о 5½ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і
 експедиція «Руслана» під
 ч. 1. пл. Дембровського (Хору-
 щини). Експедиція місцева
 в Агенції Соколовського в
 пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
 на попереднє застереженє.—
 Реклямації неопечатаніє
 вільні від порта. — Оголо-
 шеня звичайні приймають
 ся по ціні 20 с. від стріч-
 ки, а в «Надсланим» 40 с.
 від стрічки. Подяки і при-
 ватні донесеня по 30 сот.
 від стрічки.

Задачі рускої інтелігенції а передовсім духовенства.

(Дальше).

В попереднім числі зазначили ми, що зовсім згоджуємо ся з редакцією «Ниви», котра домагає ся ясности і щирости в поглядах а додали від себе, що такої ясности і щирости потреба також в нашій народній роботі, инакше она не буде корисна і успішна, буде все зустрічати ся з ріжними перепонами і трудностями. Тимто вказали ми на ясну і виразну основу, на якій повинна опирати ся наша народна робота — се є християнсько-суспільна програма. Витаємо отже з радістю голос Д. Р. в ч. 15 «Ниви», де автор виразно згоджує ся з нашим поглядом і каже, «позаяк Русинам важнійші села (ми додамо, що так само важні і міста і наша робота повинна і всюди звернути ся. — Ред. Рус.), отже лишає ся нам Русинам стати християнськими соціалами і християнськими радикалами.

Автор Д. Р., заговоривши ще «В справі нашої організації», зовсім справедливо намагає ся передовсім пояснити «українсько-московську справу», котра тепер так заострила ся і висунула ся на перший план та ворухнула не лише руску інтелігенцію світську і духовну, але та кож широкі верстви народні.

«До тепер було се питанє in abstracto питанєм між двома рускими партіями рівнобіжними*), хоч in concreto були се партії розбіжні, — від тепер питанє між двома партіями стає питанєм між двома народами. Доказів на се не потребує наводити, вистарчать щоденні події, які все і всюди переживаємо, вистарчить взяти до рук якенебудь число наших газет, вистарчить перегланути хід виборів, а вкінці виступ послів в парламенті переконає хочби якого недовірка в сій справі. Отже маємо в Галичині побіч інших народів також Москалів, правда, поки що між інтелігенцією, однак та інтелігенція особливо священство має також вплив на маси, над котрими ми працюємо. Та інтелігенція щораз то виступає виразнійше, а тим самим і частійші бувають конфлікти між одною і другою стороною. І хто знає, чи не найстрашнійшою річю для нашого народу є як раз «україн-

ско московске» питає*). Питанє «українсько-московске» деморалізує наш народ всюди, але найркішше виступає оно там, де ділають священники. Примірів сего без числа. Для мене на тім місці досить буде покликати ся на статю «Священники серед виборчого руху». («Нива» ч. 11 ст. 321 і 322). А Горущко? Чи се не була ненависть против «повика Українця» зацеплена священниками? Так, так, питанє «українсько-московске» деморалізує сильно народ.

«Як раз організація станова духовенства тут на часі і она має усунути се лихо, певно приходять Вам на гадку Вп. Читачі. Однак я на се скажу, що організація, будь она не знати яка, сего лиха не усуне ніколи. Бо розважмо лиш, що нас священник в Русинів лучить, а що розвдиює з священниками-Москалями.

„Лучить нас одна ідея Христова, для котрої посвячуємо житє. Але та сама ідея лучить нас з духовенством англійским, французским, італійским, німецьким, польским і т. д. Нема тут чогось особливого між нами а Москалями. Є спільний ворог, котрий нас однаково атакує. Так!.. але той ворог атакує нас органічною працею, котрій ми мусимо протиставити свою щиронародну працю. А тут чи найдеш щось спільного між нами а Москалями? Що робимо, робимо впрот протирне тому, що роблять Москалі і vice versa. Тут вже зачіпаємо культурно-політичне житє нашого народа і оно є пропастию, що ділить священників Русинів від священників Москалів. Спільної програми для нас і для них не знайде хочби який геній. І се зовсім ясно. Тут ми маємо иншу ціль (річ ясна близню), а они иншу, а обі они є собі зовсім противні. Що для нас добре, то для них шкідливе; що для них добре, то в наших очах ренеґатство. Одним словом їх рух баламутить наш народ, а наш рух уважають они знов сепаратистичним і більше шкідливим для себе, чим програма в отвертого ворога. Тим часом громадянська діяльність священника се найважнійша річ в нинішній хвилі. То вже відчуло духовенство західної Європи і бере ся не на жарти до роботи.

«Оно дійсно є і рация. Бо прошу представити собі в ідеальнім світлі всіх наших священників. В кождім селі (або бодай оден на два або три села) є священник, котрий з пожертвованєм працює для народа в читальни, в касі, в шпихліри, котрий вставить ся за кривду своїх людей, котрий є вироzumілий на треби, котрий відчуває нужду нашого хлопа, а котрий не живе як який пляхтич поміщик, тоді будьте певні, не тільки оден, але навіть десять Трильов-

ских нічого не вдіє. А тут як раз стоїмо ми і галицькі Москалі на зовсім проти-лежних точках. Наша ціль — самостійна народність українська, їх ціль народність московська. Бєли би єще мали вони дійсно якийсь здецидований народ, до котрого би ми нічого не мали, тоді певно наші відносини до них були би такі, які тепер маємо приміром до Німців, — однак на жаль так є оно не є. Ми і вони працюємо над одним народом, котрий хочемо притягнути до себе, виключуючи безусловно другу народність. Так робимо ми і так роблять вони — значить ся, себе взаємно побороємо, випихаємо себе з місць, які занимаємо. Так отже розходимо ся цілковито що до тої близшої ціли с. є працювати над народом, хотій сходимо ся в дальшій ціли се є ширити ідею Христа. Єслиж знов поглянемо на працю громадянську яко на средство до тої висшої ціли, то й тут не можлива якась єдність, бо розходимо ся в означеню річи, для котрої працюємо, в означеню самого деревця, котре маємо плекати, в означеню рілі, котру маємо управляти, в означеню пацієнта, котрому маємо дати лік. Єсли всяка єдність мусить розбити ся зараз з початку, то якжеж можна знайти якусь злуку пізнійше?

«А не можна жадати, щоби народність полишити на боці.*) Таке жаданє було би нерозумне, сьмішне і неможливе.

«Було би нерозумне, бо наука Христова не зносить народности, навпаки, шанує її і поважає. В науці Христа знаходять нині свободній розвій всі народности сьвіта. А партикулярний конфлікт народностей нераз відбивав ся на цілій Церкві (пр. Рус.).

«Було би сьмішне, бо жаданє в нинішних часах, коли питання національні займають уми всіх людей, не займати ся тими питаннями, вказує на дитинність.

«Є неможливе, бо народність се найдорожша річ по вірі дана Богом чоловікови вже з самої природи.

«Якби на доказ сего, що неможлива спільна громадянська праця священників Русинів з священниками Москалями, маємо львівську семінарию. Українці мають «Наукові кружки», мають «Католицкий Схід» — а Москалі? Чи також працюють разом? А єсли неможлива згода в семінарії з боку чисто теоретичного, чи є суде можлива поза семінарією, де праця більше практична?

«Єще одно нас лучить, а се спільна власть. Однак над тим довго не стану говорити. Нині Владики знають, що роблять. Можливо, що вже незадовго зажадають Москалі розділу семінарія на український і московський, бо вони вже домагають ся розділу всіх інсти-

*) В тім була ціла похибка засаднича наших провідників політичних, що консолідацією довели до признаня народних відступників партією і то рівнобіжною, з котрою робили всякі спільні змаганя при виборах ітп. Отсим причинили ся до розросту сих відступників і до нинішного розладу серед руского народу — Ред. Рус.

*) Ми все були тої гадки і висловлювали переконанє, що упоравши ся з домашнім ворогом, дамо собі лекше раду в боротьбі о народну рівноправність з Поляками — Ред. Рус.

*) На жаль, так робили наші провідники політичні, лишаючи на боці сю найважнійшу засаду для любої консолідації і тим довели до нинішного розладу, до розросту москвофільского куклоу. — Ред. Рус.

т у ц и й*) — а се лиш скріпило би мої виводи.

»А вільна школа, а розводи, а розділ держави від Церкви?»

»Так і се є спільне, але не тільки нам і їм, але також всему католицькому світові. А о скільки ходить о справі чисто релігійній і церковній (як пр. патронат), нам не треба організації, бо ми зорганізовані дуже добре і на кожній зазив відгукнемо ся як пр. против реформи супружой. Нам треба організації, що би протиділати сучасному поганізму, до чого не вистарчає дотеперішня церковна організація, бо тактика, якої маємо ужити з Трильовськими і Вітиками, має відповідати духови часу, обставинам і т. д.

»Огже організація конечна, — організація всіх святих Русинів, без огляду на се, чи вони старі Русини, чи угодовці, чи націонал-демократи — однак ніколи з святих Москлями».

Автор Д. Р. дійшов отже в своїх виводах до того вислїду і того становища, яке ми все займали, що не може бути у нас ніяка народна робота в спілці з Москлями не тільки святими, але й святими і тому потрібна нам окремішна організація. Але підконець статі натякнув лише і про потребу організації, щоби протиділати сучасному поганізму, для боротьби з Трильовськими et cons. Та про се поговоримо в найблизшій числі.

(Дальше буде).

Угодова провізорія.

(X) Наближає ся осінь, минає час віддиху високих державників і висувають ся нові журби і клопоти з державними справами. А найважнішою в сій хвилі державною справою, яку обопільні тіла законодатні монархії повинні би полагодити — се австро-угорська угода. Ся справа мала бути рішена в осінній сесії державної ради а до того треба було зложити безпечну парламентарну більшість, забезпечити її приднанєм деяких сторонництв, котрі виступали до правительства з усякими домаганями — одні вимагали міністерських посад, інші знов інших уступок. Здавало ся отже, що в осені на правду розпічне ся робота в державній радї, що правительство буде мати чималі трудности і не так легко дасть собі раду з напором ріжних сторонництв в сій хвилі, коли оно буде приневолене до певного речинця довершити свої задачі, перевести австро-угорську угоду. Здавало ся, що аж тепер деякі сторонництва вспіють притиснути до стїни міністра-президента і приневолити до заспокоєня всяких домагань.

Одначе обачний міністер-президент задалегідь подбав про те, щоби єго не гнобили певними речинцями що до заключеня угоди, щоби не мав наперед звязаних рук. Нема бо нічого неприємнішого для правительства, як оставати під напором справ, котрі мають

бути полагоджені на певний згори означений день, як не мати повної свободи. В такім случаю правительство виставлене на політичне вимушенє. А позаяк міністер-президент у своїй промові заявив, що держава є єго сторонництво, отже значило би відобрати державі спримогу обезпечити свої справи і потреби. Сталі речинці доводили в Австрії нераз до великих клопотів і пересилень, а особливо було се з австро-угорскою угодою. Сталий речинець був неначе сакком, у який правительство могло попасти завдяки якому небудь сторонництву.

Тимто подана недавно вість про скликанє деяких соймів на вересень вказує про розклад часу, який собі зробило правительство. Більша часть соймів краєвих має зібратися в половині вересня, а се значить, що рада державна не скорше збере ся як коло 20. жовтня. Звичайно перший тиждень пройде на формальностях і наглих внесенях а коло 18. грудня знов конець сесії. Тим способом осінна сесія мала би 6 до 8 тижнів часу на роботу. Щоби при відомій загально отяжілості посольська палата могла полагодити австро-угорську угоду, в се ніхто не повірить. Перше читанє в палаті, розправа в комісії, друге і третє читанє в палаті — на се в 6 тижні безуслівно не старчить! Бар. Бек дуже добре розумів, до чого спосібне теперішня палата і не заманює ся надїями рожевими, щоби она сю задачу в так короткім часі сповнила. Тимто маючи се на бачности, волів дати трохи часу соймам для полагоди конечних краєвих потреб, а що до угоди порадив собі инакше, щоби не потребував стояти під напором невідкличного речинця і напором сторонництв парламентарних з їх домаганями. А що перед кінцем року також австро-угорські взаємини конечно повинні бути якось уладжені, (н. пр. междержавні ціла, уживані до покритя спільних потреб монархії), отже на се найшов міністер-президент дуже добрий в Австрії добре відомий спосіб — чародійне слівце: провізорія. А відома річ, що в Австрії нема нічого тривкішого, як провізорія. Та колиб навіть лише кілька місяців мала тривати провізорія, то правительство зискало на часі і не стоїть перед невідкладним речинцем та не може бути приневолене сторонництвами до певних уступок за ціну додержаня речинця. Коли отже деякі сторонництва числили на се, що конечність довершеня угоди до кінця року дасть їм оруже в руки до приневоленя правительства в свою користь, то дізнають не милого розчарованя, позаяк се оруже вимкнуло ся їм з рук.

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— Календар. Ві второк: руско-кат.: Тадея апост.; римо-кат.: Ізабелі, Бронисл. — В середу: руско-кат.: Агатоника; римо-кат.: Розалії дїви.

— Величава сокільська маніфестация в Стрию
Щоби з ліпшим успіхом ширити сокільську ідею між руским народом, львівський „Сокіл“ приділив кожній із своїх 20-ти гімнастичних філій обмежений округ з кількох повітів. Однак мало котра з них окружних управ сповняє як слід свою задачу. Найкрасше розвинув свою діяльність стрийський „Сокіл“ а вчерашній злет в Стрию був наглядним доказом народної праці старшини стрийського „Сокола“. Злет Сокільства зі стрийського округу відбув ся з нагоди фестивала. Збірка стягів відбувала ся в улицях коло „Народного Дому“. Між год. 1. а 3. по полудня примашерував при звуках сурм стяг за стягом, в лентах, сокільських шапках і в власних прапорах. За стягами, уставленими в чвірки, надтягнули з сусідних сіл юрби цікавих селян, щоби побачити парад. Вид довгих рядів жвавих і послухних кождому приказови своїх начальників кадрів мусів кождого Русина мило вражати. О 3. год. почав ся похід звід „Нар. Дома“ на місце фестивала до парку „Вільшина“. На передї грала рускі марші залізнична орхестра. За нею йшов головний начальник цілого походу, голова стрийського „Сокола“ п. Кисілевський. Потім несено прапор добрянського „Сокола“; за прапором ступав умундурований відділ 25 членів львівського і стрийського „Сокола“, а дальше чвірками стяг за стягом під проводом своїх начальників, разом 28 стягів зі стрийського і жидачівського повіта. Між ними був відділ Сокілок в народних строях з лентами через плече. Похід, що числив близько тисяч учасників, робив величаве вражінє; йшов головними улицями міста через ринок до міського парку. Цілий Стрий вийшов оглядати небувалу маніфестацию руского Сокільства. Здовж улиць, якими переходив похід, стояли тисячі народа. На фестивалі в парку заройло ся від людей. Крім тих, що примашерували в поході, було доокресних селян і місцевой інтелігенції, Русинів, Поляків і Жидів поверх три тисячі осіб. Фестивал почав ся взірцевим «третяком», забавою переведеною умундурованими Соколами. Потім слїдували виступи членів: львівського „Сокола“ на кізлі, добрянського на поручах, стрийського на кони, потім наступили: добрянського «Сокола» вільні вправи топирцями, добрівлянського, угерського і добрянського палицями а дулібський «Сокіл» виконав вежі. Вправляючих нагороджувано заслуженими оплесками, а найгрімкіше оплескувано вправи палицями, виконані 60-кою Соколів дуже складно і ефективно під проводом начальника стягу з Добрян. Вправи тривали майже до смерку, почім занято публіку штучними огнями. Фантова льотерія доповняла програму фестивала. Повертаючись в ночи на дворець залізничї львівських Соколів відпровадила музика, но, і безчисленні товпи народа. Удача вчерашнього сокільського свята в Стрию була найкрасшою нагородою для стрийського «Сокола» а головно для єго старшини під проводом голови п. Кисілевського. Коли би і інші гімнастичні філії так сповняли свої обовязки, то не було би чути у нас так частих жалів на брак єдності і карности між нашим народом.

— Судова розправа проти руских академиків почала ся нині у Відні. Акт обжалованя виготовлений львівскою прокуратурою державною обнимає 51 сторін і на вступі начеркує історію змагань руских студентів до відобраня львівському університетови польского характеру. Дальше розвиває акт обжалованя фази тих змагань, почавши від памятного віча на львівськїм університеті з 19. падолиста 1901, потім описує подїю зненаженя ректора Фялка і просторо розводить ся над знищенєм авлі 23. січня с. р., а вкінці подає вислїд переведеного слїдства, на основі якого обжаловує о злочини насильства і ин. 16 ох академиків і д-ра Вол. Бачинського з Підгаєць.

— Вчерашній фестивал товариства руских слуг і зарібників «Сила» у Львові був ще численніший чим фестивал зперед трьох неділь. Погода була чудова, тому фестиваловці бавили ся добре і вдоволені розійшли ся домів пізною ночью.

*) Не розділу а цілковитого змосковченя Народного Дому, Інститута СС. Василянков і ин. домагають ся они і заснованя московських гімназий в засобів Нар. Дому. — Ред. Русл.

— **Причини пожегарів.** Пишуть нам: Минулого тижня повстав серед дня знов пожегар в Вербиці, равського повіта, і то в самім осередку села в досить тісній гушаві хат і загород господарских. Причина пожегару незвісна, імовірно від папіросів. Згоріла хата Стефана Гнивки (Стеха). З причини доброго ратунку огонь спинено. Також з невислідженої причини почав горіти на другий день пліт Михайла Насадівського, але огонь скоро згашено. Взагалі осінні огні повстають почасти з мести, почасти з необережності а в найбільшій мірі наслідком сильно розвиваючих ся чарів. Наведу з тих кілька: 1) Підкурюване коров або взагалі домашньої худоби. 2) Ходжене довкола загороди з сьвяченим зїлем на жаріючім вуглю. 3) Пересиплюване улиці жаром з сьвяченого зїля, тоді коли остання фіра збіжа віде до стодоли. 4) Викурюване горшків, де кисне молоко, ріжною хоптою, перед великими сьвятами 5) Викурюване діжки. Ті і багато інших почасти або зовсім неоправданих забобонів є причиною великих нещастя в селі. Про сі забобони не знають нераз і парохі, бо баби не признають ся до них навіть при сповіди. Нехай найде ся статистик, котрий би докладно списував причини огню, то майже кожда віби невисліджена причина — як то звуть люди «допуст Божий», пояснить ся з тих власне забобонів. Крайна пора взятись нашої сїльській інтелігенції до викорінення тих чарів зміж народу.

— **Рільництво яко обовязковий предмет науки у війську.** Управитель рільничої стації до сьвідної в Ст. Міхеле п. І. Шіндлер, предложив тирольському виділови кравцову звіт про звиджену ним рільничу виставу в Медиолані. В тим звіті кладе він великий натиск на значіне окремого ділу сеї вистави, в якій представлено успіхи науки рільництва, запровадженної до італійської армії від р. 1899. Нині побірають вояки правильну науку в 215 гарнізонах Італії. В р. 1906 учило ся рільництва 25.000 вояків, яким уділено 5.000 викладів і уладжено для них 1.070 рільничих прогульок та практичних демонстрацій. Ся справа є для нашого народу дуже актуальною в виду низького стану нашого дрібного рільництва. Річно служить в війську 70—90.000 наших руських вояків, які по вислуженю майже всі стають господарями. Наколи би і в австрійській армії, а привнайменше в галицких полках, заведено науку рільництва, то з цілою певністю вже в найкоротшім часі став би слідним поступ

рільничий в наших хлопських господарствах, бо ж звісно, що наука військова досить сильно цінає ся голови нашого вояка і сидить в ній досить сильно — особливо в перших літах по вислуженю, отже як раз в часі, коли вислужений вояк женить ся і заводить власне господарство. Саме научуване рільництва в війську могло би недоволити, бо насуває ся ще гадка о анальфаетизмі наших вояків. Управа військова доперва тоді заспокоїла би всіх, коли би йдучи за взірцем своєї італійської посестри завела побіч обовязкової науки рільництва також обовязкову науку читання і писання для всіх вояків-анальфаетів.

— **Ворожба соціаліста.** На недавнім соціалістичнім зїзді в Штутгарті виступив оден з австральских делегатів, Кремер і чванячись, що має дар влучного вороження, виворожив соціалізмови дивну будучність. Кремер заявив, що в 1910. р. вибухне європейска війна, в якій Англія соромно провалить ся. В Австралії заведуть в тим році соціалістичну комуна. В 1912. р. така сама комуна настане в Америці по великім військовім бунті. В 1915. р. буде в цілій Європі політичний катаклізм. Однак в Європі не прийде нігде до соціалістичної республіки, а європейскі товариші будуть мусіли емігрувати до Америки. Щасливої дороги!

— **Холера в Росії.** В Холмщині стверджено 6 випадків холери, тому, як доносять з Берлина, правительства російске і німецке порозуміли ся в справі кордонних приписів поліційних, щоби спиняти розширене тої пошести. В Москві занедужала вчера одна особа на холеру. Се є перший випадок холери в тим місті.

Опозістки.

— **Репертуар руского театру в Яворові.** На місци рільничо-промислової вистави. Початок 7½ вечером. Білети продає ранше торговля п. Куколя і Шенемана.

Ві втерок дня 3. вересня «Суєта» ком. в 4 д. Карпенка Карого.

В середу дня 4. вересня «Галька» опера в 4 д. С. Монюшка.

В суботу дня 7. вересня «Продана наречена» опера в 3 д. Ф. Сметани.

В неділю дня 8. вересня в салі «Сокола» «Маруся Богуславка» істор. образ зі співами М. Старицкого.

— **Трех укінчених філософів.** Русинів (клясична філософія), між ними п. Онофра прошу, щоби безпрОВОЛОЧНО явили ся з до-

кументами у Впв. п. радника Майхровича, або Дворского (бюра Ради шкільної краввої в ц. к. Намісництві). — *К. Студинський.*

— **Посьвячене прапора «Сокола»** в Збоїсках коло Львова відбуде ся в найблизпзу неділю рано по соборній службі Божій, яку відправить о. крил. Чапельский з іншими запрошеними сьвященниками.

— **Фестин в Тернополі.** Товар. гімнаст. «Руский Сокол» в Тернополі устроює дня 22. вересня в міскім огороді великий фестин получений з фантовою льотерією. Отсим звертаємо ся до всіх наших прихильників з уклінною просьбою, щоби зволили надсидати хотай би найскромнійший дар на льотерію «Руского Сокола». Дохід з фестину і льотерії призначений на будову власної «Сокільні». — *Старшина.*

— **Дяківский курс.** Підписаний на основі розп. Консистоії в Перемишлі з дня 22. липня 1905. ч. 4.759 отвирає курс науки дяківства і нотного співу з днем 1. жовтня 1907. в Жегестові, п. Іосо (к. Нового Санча). Ближші відомости сеї науки подасть інтересованим — *Володимир Маскиш, півець церковний.*

Наука, штука, література.

— *Михайло Якув:* **Казка про перстень.** «Молода Муза» 3. Львів 1907. 8 аркушів стор. 125. Ціна 2-50 К. Зміст: 1) Гріх, 2) І небоїть ся, 3) Щире слово, 4) Дбала, 5) Гості, 6) Прийшла з далекого села, 7) Всео дурниця, 8) Діточа грудь в скрипці, 9) Пегаз, 10) Дитина, 11) Смерека, 12) Чортовий стрій, 13) Хлопя, 14) Регіт трупа, 15) Портрет, 16) Діточа тайна, 17) Звела з дороги, 18) Казка про перстень, 19) Жабячий похорон, 20) Напасть, 21) По дорозі, 22) Лісовий дзвін, 23) Віднова на порохві, 24) Бузьок, 25) Воробці, 26) Поворот, 27) Благословенє, 28) Серп, 29) Поема долинь, 30) Доля молоденької Музи, 31) Мальований стрілець, 32) Біла квітка, 33) З монастиря, 34) Кедрина буде рости.

Книжка видана прегарно, у французькім форматі. Коректа старанна. Замовляти в книгарни Тов. ім. Шевченка, Львів, Театральна ул. ч. 7 і в книгарни Ставропігійській, ул. Руска ч. 3.

Матеріяли до історії зносин Галичан з Буковинцями.

Ч. 54.

Лист Із. Воробкевича до братів Барвінських, писаний 13 (25) липня 1867.

(Дальше).

Ще разь скажу, що вінъ дуже учений чоловікъ, але и дивній до того. Вінъ у своїмъ 15. року такі гарні новилли и поезіи — правда, що німецкі — писавъ, що вжъ любо їх читати було.

Другій, такожъ здатний и учений чоловічокъ є Исідоръ Мартиновичъ, теперішній парохъ у Юрківцяхъ (I. P. Zastawna) и сусідъ моего брата. Сей чоловікъ знає усю польску літературу, а нашої мови вінъ усі красоти и таємниці відслухавъ и собі присвоївъ. Уже року 1852 писавъ вінъ дужи гарні рускі повісти и поезіи. Бог зна, що імъ сталось, одного и другого я може сто разь просивъ, щоби насъ своїми творами потішили, и чортъ зна зъ якої причини мовчать — оденъ свою біду и жалъ у грудяхъ гріє, а другий коло свої хорошої жни сидить и бабенскі річи провади. Треба відки голова сихъ двухъ людей до насъ притягнути, пробуймо се такъ. Напиши ти імъ, відъ редакції «Правди» по листу, скажи, що чувись, що вони щирими Русинами и що займаються нашою літературою, опиши імъ и

ходъ нашего безталаня, щоби зъ першу нашими були — и такъ може доткнубись їх слабу струнку, то есть їх любовъ слави (Ehrgeiz, Parteczkij) и они нашими сталиби. Я маю скілка поезій Мартиновичовихъ, одна гарна є за козака Дамяна, про котрого М. Чайковскій у своїмъ Гетьмані козацькимъ споминає.

Отъ одну після Гейного (frei nach H. Heine):

Мене люде завши добровъ радовъ научали
И словами прикрасними мене честувалъ,
И казали мені завши терпиво чикати,
Хтіли они въ мої біді помочи шуката.
А коби за мене чесній члечокъ невестунався
И за мене нещасного зъ душі нестарався,
То на симъ такъ краснимъ світі вже давно
[не живіимъ].

Або въ нужді и голоді за живота гнівимъ.
Чесній члечокъ! завши мезі хліба, соли дає,
Зато во вікъ мое сердце о нїмъ памятає.
Шкода, що не можу его хотъ поцілувати,
Бо мушу самъ яко чесній члечокъ ся признати.

И. М. 1856.

Ще одна студентска:

Встедъ на того молодого гарного студента,
Шо незнає, непізнає свого елемента,
Шо лишъ очи до півночи на книгахъ зриває
Ані себе, ані тебе зъ мудрости незнає.
Соромота, на чобота такого дурного,
Шо лишъ проси и голоси чортъ знає до чого:
«Herr Professor, ich werd' besser ein andermal
[können,

Wollen gütigst mein demütigst Wesen nicht
[verkennen!]

На погібель, на загібель розбратнимъ фа-
[кторамъ]

Шо лишъ вчують, то подують въ ухо профе-
[сорамъ].

Отъ сараки и до... відай би подули,
За Schulpflichten лишъ Nachsichten коби
[gnädigst були.

Хлопець правій, хлопець жвавій завши най то
[знає:

И робота и охота, кожде свій часъ має.

И робити и любити можна въ своїмъ часі,
А факторамъ, профессорамъ тоді хіба засій.

Студентъ гарній, разомъ карній, шкільне
[исполняє,

А відъ дівки и горівки также невіткає!

Прийде часомъ думка-сумка, шо го засумує,
Вінъ закури и вікури, зъ димомъ ю віддує.

Щастє наши чрезъ фагаси нічого не втрати,
Всіхъ облуде, смерть nebude, не журися, брати!

Ласкавому, плугавому гаразду nebude,
Шо вінъ зроби, не відроби, а з насъ будутъ
[люде!

Чортъ би погнавъ та и загнавъ, щоби имя
[пропали,

Котрі би намъ, намъ студентамъ, чести
[недавали

Претсі тамъ разъ, відай на насъ достоинство
[спаде,

Бо въ насъ, хлопці, в насъ, молодці, край
[надію кладе...

(Дальше буде).

Телеграми

з дня 2. вересня 1907.

Прага. Оден з тутешних тижневників доносить, що міністер торговлі Форшт подасть ся в осени до димісії і обійме становище першого директора чеського банку кравого.

Царгород. Порта вислала до всіх держав ноту з протестом проти ухвал мирової конференції в Газі, якими змагають до обмеження прав Туреччини. Порта застерігає собі е-вентуальні дальші кроки.

Тегеран. В суботу застрілено великого везира в хвили, як везир виходив з парламенту. Убийник застрілив ся, коли побачив, що не втече.

Богдан Лепкий.

Добив торгу.

Миколі Голубинці присьвячую.

Грициха лізла на піч, щоби там своєю стару голову на яку годину приклонити, коли до маленьких дверей її низької, в землю запалої хатини хтось з легка, дуже легонько застукав.

„А який там чорт по ночі товче ся?“ спитала стара.

„То не чорт, мамуню, то я, Нухим,“ — відповів сухий жидок, що стояв під дверми пригладжуючи свою цапачу рідку бородку та накручуючи на палець пейси, щоби гарно, як два сьверлички коло ухів звисали.

„А тебеж яка хвороба так пізно носить. Не міг зачекати до рана?“

„Що хвороба? Нащо мене хвороба має носити? Я до вас за інтересом, мамуню.“

„Сусе Христе! Забравесь мені рідні діти а тепер мене такий паршик мамунею кличе — бурмотіла під носом — а на голос сказала. — Я тобі Нухим вже не раз говорила, що я не є громадска мамуня, а газдиня, Грициха, знаєш?“

„Чомужби не знав? Досить подивити ся, щоби знати, що ви газдиня. Я так собі сказав, для більшого гонору.“

„Ну ходи вже, ходи, не колідуй за порогом“ — бурмотіла стара відчиняючи засувом хату.

Нухим увійшов, підіймив свою „маймурку“, зігнув ся в чотири погібели, як незнав перед ким і солодким голосом промовив: „Дай Боже вечір добрий, газдине! Не гнівайте ся, що так пізно приходжу, але завтра на ярмарок їду до міста.“

„Ідь здоровий. А чогож тобі від мене треба?“

Мошко заложив маймурку, стер полою довгого заболоченого халата дубову лавку і сів, розглядаючи ся по хаті.

„Ай вай. Така газдиня в такій старій хаті мешкає. Та вона ще коли впаде і вб'є вас.“

„А билаб тебе божа сила, паршику, та ти мене під ніч страшити приходиш?“

„Що страшити? На що би я вас мав страшити? Я йно дивлю ся, що вам треба би нової хати. Такий газдиня не годить ся в кучі сидіти.“

„Як кажеш? Що ти кажеш на мою хату?“

Я нічо не кажу. Я так собі говорю. Я до вас за інтересом.“

„Знаю я твій інтерес, знаю, але з того нічо не буде.“

„Чому не має бути? Не кажіть того Грицихо Як Бог поможе, то ми ще нині могорич запемо.“

„Даш сто тисяч, то будем запивати. Я тобі вже сто разів казала.“

„Сто тисяч! Ай вай! Жартуйте собі здорові.“

„Я не жартую, даш сто тисяч, то добре я ані феника менче не возьму.“

„Коби ви Грициха сто літ прожили. Де я вам сто тисяч возьму? Таж я нікого не зарівав, звідки я маю сто тисяч дістати?“

„А мене що обходить. Бери хоть від самого чорта, а я тобі ще раз кажу, що менче не хочу.“

„Якіж бо ви, Грицихо, немилосерні. На що ви собі з бідного жида жартуете. Чому ви не хочете на правду зі мною гандлювати? Я вам даю дві тисячі за той кучий фіст. Дві тисячі, то є двадцять сот, великі гроші, страх які великі гроші. Ви за них докупите кілька моргів поля, вибудуете собі хату і ще вам кілька соток лишить ся в скрині, так мені Боже дай до дому вернути. А той пустий фіст не дає вам жадного пожитку. Чужі гуси на нім пасуть ся. Ну — що — добре? Я вам зараз гроші виложу на стіл, а дивіть, які нові гроші.“

„Та чого ти, Нухим, до мене причіпив ся. Я тобі вже сто разів казала, а тепер сто перший раз говорю, що даш сто тисяч, то продам ниву, а не даш, то не продам. Не забирай мені дурно ночі.“

„То ваше остатне слово?“

„Бодай тобі остатна година була, то ти хочеш, щоби мені мову умкнуло, чи як?“

„Я нічо не хочу. Я питаю ся, чи таке ваше крайне слово?“

„Найкрайнійше.“

„Ну, то бувайте здорові.“

„Иди здоровий.“

„Від порога вернув ся. Але ви того по жалуете. Ваша нивка навіть двіста срібних не варта, а я вам даю двадцять сот. Чуете? Двадцять сот. То дуже великі гроші.“

„Сховай їх для своєї Нути і для своїх жидинят. Я без них обійду ся.“

(Дальше буде).

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ

Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 31/8 і 1/9 1907: Григорій Петричків з Перемишля, Андр. Дідицький з Войнилова, Мих. Кліщ з Сулятич, Стеф. Мудрецький з Борщева, о. Ів. Шуменда з Липовець, о. Іл. Салтикевич з Ботелки, о. Вол. Мармаш з Вишенки, о. Ром. Березинський з Мужилова, Ол. Галуциньський з Золочева, секр. Коправський з Сянока, др. Ф. Евин з Теремблові, Ів. Будний з Жовкви, Т. Соломка з Пукова.

Colosseum

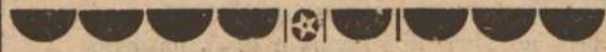
в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 1. до 15. вересня 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. по-пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High Life представлено. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвиг ка т. б.

Іван Олійник

Володимир Сабарай

позолотарі

перебувають під сью пору в Дикові старім почта в місці.

Кураційний і столовий вихограг

найкрасшої шляхотної якості, щоденно сьвіжий з лози, franco 1 злр. 75 кр. Природне вино I з 1902 р. червоне або біле 4 1/2 літра franco 2 злр. Пчільний мідясний як хрусталь 5 клгр. бляшанка 3 злр. 50 кр.

L. Altneu, Versecz 4, Ungarn.

(2—10)

СОКІЛ Жупки можна набувати в „Со- кільським Базарі“ у Львові і паперці і у всіх торговлях в краю.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

принймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переходу папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Цід тим зглядом поробив Банк гіпотечний як найдодігнійши зарядження. Приймен додочно того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1907.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:25	9:50
Кракова	7:25	9:45	—	8:40	2:31
Рашева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:16	5:40	10:30
Черновець	8:05	—	2:25	—	9:00
Черновець	—	—	3:35	—	12:20
Станиславова	5:55	—	—	—	—
Коломні	—	10:05	—	—	—
Стрия	7:29	11:50	3:51	—	10:50
Пустомит	7:29	11:50	3:51	9:40H	10:50
Самбора	8:00	10:30	1:55	—	9:20
Любіня	8:00	10:30	1:55	9:20	11:50H
Рава рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:22	1:15	5:00	9:25	10:10H
Брухович	7:10	12:40	1:45H	4:50	8:20
Брухович	10:05H	—	3:25	5:30	9:35H
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:25	9:50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3:45	8:25	2:45	7:05	11:10
Кракова	—	8:40	6:15	7:20	12:45
Рашева	—	—	4:05	—	—
Підволочиск	6:20	10:45	2:17	7:00	11:15
Черновець	6:10	9:20	1:55	—	10:45
Черновець	—	—	—	—	2:51
Станиславова	—	—	—	5:50	—
Коломні	—	—	2:35	—	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:25	11:30
Пустомит	7:30	10:45H	1:26	6:25	10:30
Самбора	6:00	9:05	4:30	—	10:51
Любіня	6:00	9:05	2:10H	4:30	10:51
Рава рускої	6:12	11:05	—	7:10	11:35H
Янова	6:58	9:15	1:35H	3:35	6:30
Брухович	6:12	11:05	2:28	5:45	8:34H
Брухович	9:05H	12:41H	3:45	7:10	11:35H
Зимної води	3:45	8:40	4:5	7:20	11:00

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі і свята означені в неділі і свята від 26/6 до 15/9 буквою Н, — в неділі і свята від 1/8 до 31/8 що день буквою Л